

ON AIKA ALOITTA A KESKUSTELU KUNTOUTUKSEN TUTKIMUKSESTA, KEHITTÄMISESTÄ JA KOULUTUKSESTA

PÄÄKIRJOITUS

ERJA POUTIAINEN

Kuntoutuksen uudistamiskomitea otti marraskuussa 2017 julkaistussa raportissaan laajalti kantaa kuntoutuksen eri näkökulmiin. Se teki ehdotuksia myös kuntoutuksen tutkimuksesta ja kehittämisestä sekä kuntoutuksen alan koulutuksesta. Komitea korostaa raportissaan, että ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen tulee suunnitella yhteiset oppisisällöt kuntoutuksen perus-, jatko- ja täydennyskoulutukseen. Vastuuhenkilöiden koulutuksessa tulee ottaa huomioon ne osaamisen vaatimukset, joita kuntouttava työote sekä vastuullisen asiakasohjauksen malliin perustuva työote (case management -työote) edellyttävät. Kuntoutus-lehti on vuodesta 2015 alkaen tarjonnut oman panoksensa koulutuksia koskevan tiedon levittämiseen julkaisemalla säännöllisesti koulutusta toteuttavien tahojen tuottamia esittelyjä kuntoutusta koskevista, pääasiassa tutkintoon johtavista koulutuksista. Tässä numerossa ilmestyvä kymmenes koulutusesittely kuvaa pitkänä yliopistollisena erikoistumiskoulutuksena toteutettavaa neuropsykologian erikoispsykologin koulutusta ja erityisesti sen kuntoutusta koskevia osa-alueita.

Kuntoutuksen tutkimus on kuntoutuksen uudistamiskomitean mukaan hajallaan, ja verkostoyhteistyö tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa toteuttavien toimijoiden välillä on sirpalemaista. Komitea tunnistaa olemassa olevan ammattikorkeakoulujen muodostaman kuntoutusalan osaamiskeskittymän. Lisäksi se näkee Osaamisella SOTEn -uudistuksen tukevan osaltaan kuntoutusalan koulutusta ja TKI-toimintaa koskevaa kehittämistä. Opetus- ja kulttuuriministeriön todetaan ohjaavan toimivaltansa puitteissa korkeakoulujen kuntoutuksen toimialalta lähtevää koulutus- ja tutkimustoimintaa.

Uudistamiskomitea korostaa myös kuntoutuksen monialaisten professuurien olevan keskeinen resurssi kuntoutuksen tutkimuksen yleisen kehityksen kannalta. Komitea pitää tärkeänä, että eri tieteenaloille ja eri korkeakouluihin perustettaisiin tällaisia professuureja. Eri korkeakoulujen professuurien tulisi toimia monitieteellisenä verkostona toteuttaen ja kehittäen yhdessä kuntoutuksen tutkimusta ja koulutusta. Kuntoutuksen tutkimuksen ja kehittämistoiminnan edistämiseksi kuntoutuksen uudistamiskomitea esittää kuntoutuksen strategisen tutkimus- ja kehittämisohjelman laatimista. Komitean mukaan korkeakoulujen ja muiden tutkimusorganisaatioiden tulee osallistua yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön kanssa kyseisen ohjelman laatimiseen.

Edellä kuvatuista kuntoutuksen tutkimukseen, kehittämiseen sekä

koulutukseen liittyvistä ehdotuksista ja linjauksista, joita kuntoutuksen uudistamiskomitea esitti raportissaan, tulisi nyt aloittaa yhteinen keskustelu. Kuntoutus-lehti taustaorganisaatioineen haluaa olla vahvasti mukana tässä keskustelussa.

Jo nyt Kuntoutus-lehti tukee osaltaan kuntoutusalan tutkijoita tarjoamalla julkaisukanavan tieteellisille tutkimuksille. Se julkaisee myös selvityksiä ja esittelyjä ja kertoo ajankohtaisista alan tapahtumista levittäen monipuolisesti tietoa kuntoutuksesta ja sen lähialoista. Kuntoutus-lehti vahvistuu ja monipuolistuu, kun sen taustavoimana on tästä numerosta lähtien kaksi kuntoutuksen tutkimukseen ja kehittämiseen keskittynyttä toimijaa: Kuntoutuksen tutkimus- ja kehittämissyhdistys Kutke ry sekä Kuntoutussäätiö. Kutke ry:n myötä toimitukseen on saatu vahvistusta ja myös uusi toimitusneuvosto on aloittanut toimikautensa. Lisäksi lehteä tullaan kehittämään vuoden aikana aktiivisesti yhdessä lukijoiden kanssa Tiedekustantajien liiton apurahan turvin. Vuoden aikana järjestetään kaksi työpajaa sekä erillinen käyttäjäkysely. Tämän numeron 3-kannesta löytyy ensimmäistä, kesäkuussa (5.6.2018 klo 12.30–16.00) järjestettävää työpajaa koskeva tarkempi ilmoitus. Kaikki lehden kehittämisestä kiinnostuneet ovat lämpimästi tervetulleita työpajoihin!

Vuoden 2018 ensimmäinen lehden numero on hieman muuttunut ulkonäöltään, mutta sisällöstä ei ole tingitty. Lehti sisältää kaksi mielenkiintoista tieteellistä artikkelia, joista toinen kuvaa sopeutumisvalmennuskurssien koettuja vaikutuksia ja toinen sitä, miten kuntoutus nähdään osana työkykyjohtamista. Lisäksi katsauksissa selvitetään kognitiivisen haastattelun käyttökelpoisuutta menetelmäkehityksessä sekä tarkastellaan tunnustuksen edellytyksiä ammatillisessa kuntoutuksessa. Kuntoutusalan koulutusten esittely jatkuu. Lisäksi saamme lukea väitöstyön yhteenvedon toimijuudesta kuntoutuksen tavoitteena. Kannattaa muistaa myös Kuntoutuksessa tapahtuu -palsta, josta löytyy tietoa kuntoutuksen ajankohtaisista aiheista ja tapahtumista.

Toivotan edelleen antoisia lukuhetkiä Kuntoutus-lehden parissa!

Erja Poutiainen

Kuntoutus-lehden päätoimittaja